



Las davosas lavurs vegnan fatgas avon che l'avertura officiala sappi vegnir festivada sonda proxima.

FOTOS HANS HUONDER

«Valtgeva ei semtgau pigl avegnir»

Valtgeva resta il territori d'emprer d'ir cun skis dalla Val Tujetsch. Uonn ha l'Andermatt Sedrun Sport SA investau leu tschun milliuns francs en in'infrastructura nova. Sonda vegnan il baghetg cun ustria, la casa dil runal, il teppi da striegn ed ils indrezs d'ennevar inaugurai.

HANS HUONDER/FMR

«Avon tschun onns ha l'Andermatt Sedrun Sport SA (ASS) fatg ponderaziuns da vender il territori da skis a Valtgeva», di *Silvio Schmid*, menader da projects tiers l'ASS. Quella damonda ei setschentada cura ch'ils territoris da skis da Sedrun ed Andermatt ein vegni fusiunai ad in'unitad. Mo ils Tuatschins ein seriscudi pil territori nua che las pli biaras ed ils pli biars dad els han empru d'ir cun skis.

Liug optimal per exercitar

Il territori da Valtgeva dispona buca mo d'ideals cundiziuns d'emprer d'ir cun skis. «Nus essan cheu gest spel vitg e la staziun dalla Viafier Matterhorn Gottard nua ch'il bus freina era. Tgei lein nus aunc dapli», sedamonda *Silvio Schmid* e muossa cun plascher l'infrastructura nova erigida quest onn: «Quei ei la soluziun ideala pils vegnentsuenter dil sport da skis ella val, surtut era quei mument ch'il niev resort a Dieni ei en funcziun. Valtgeva ei semtgau pigl avegnir.» En connex cun in'eventuala vendita da Valtgeva hagen las pendicularas examinauters auters loghens sco territori per entschiveders: «Ni a Dieni ni a Milez havein nus anflau ina megliera situaziun.» Silla damonda, con lunsch ch'il project dil resort a Dieni seigi, di *Silvio Schmid*: «Tenor la vischnaunca duess la lubientscha da baghegiar arrivar ils proxims meins.» Sonda proxima vegn l'infrastructura nova a Valtgeva inaugurada (mira era box).

Investau tschun milliuns francs

Il coc dall'infrastructura nova a Valtgeva ei il baghetg niev cun ustria. L'entrada principala

en quel ei el sutterran gest sur la staziun dalla viafier. Leu sesanflan er ils indrezs sanitar e las boxas per deponer skis. El plaunterren dil baghetg construui ord betun e lenn – ina mischeida fetg bein reussida – ei l'ustria da catar. Quella ei aviarta siat dis ad jamna duront l'entira stagiun d'unviern cun cuschina calda e freida. Ella porscha plaz a rodund 95 personas ed ei concepida tenor il sistem da survir sesez. Ell'emprema alzada sesanfla ina gronda terrassa cuvretga cun ina bar per sesurvir.

Tschun milliuns francs ha l'ASS investau en quei baghetg sco er en in pign baghetg niev per la cassa giudem il runal, il pilotadi, ils indrezs d'ennevar ed in niev teppi da striegn. «Il sistem da producir niev d'entochen ussa cun dus canuns era buca ina soluziun ideala. Ils nov canuns ch'ei installai ussa ein automatics e garantechan aschia neiv artificia per la pista culs dus runals», constatescha *Silvio Schmid*. Il tetg dil baghetg principal ei cuvretgs cun fotovoltaica. El liug nua ch'il baghetg cun restaurant sesanfla ussa, ha in iglu surviu biars onns sco ustria. Aunc avon era l'ustria Cristal il center, quella ei ida en mauns privats e leu sesanfla oz ina casa da habitar. Ils runals a Valtgeva ein rodund 60 onns vegls (mira box).

In liug da sentupada

L'entira infrastructura ei concepida era pigl access da personas cun impediment. L'ustria duei buca mo esser il liug per tgi che vegn per exercitar d'ir cun skis a Valtgeva, mobein era per quellas e quels che derivan dil Cuolm da Vi. «Sco gia l'ustria Cristal avon, duei era quella cheu esser in liug da entupada pils indigens. Medemamein mettein nus a disposi-

Extract historic davart Valtgeva

Igl emprer runal a Valtgeva ei vegniun en funcziun il fevrer 1962. La vischnaunca da Tujetsch haveva dau la lubientscha da baghegiar per quel ils 3 da settember 1961 a Testa Soliva permiert. Quei era succediu culla cundiziun ch'il runal stoppi vegnir surdaus alla Societad da runals Dieni-Milez en cass che lezza vegni fundada. Lezza societad ei vegnida fundada cuort sissu, ils 29 da fenadur 1962. Ils 15 da december 1962 ha ella lu aviert il runal Dieni-Vilez-Cuolm Val. Bia gliעד dall'entira regiun sisum la Surselva ha empru d'ir cun skis dapi lu a Valtgeva. (fmr/hh)

ziun ella a societads serradas la sera», di *Silvio Schmid* e puntuescha: «Quei ei l'emprema investiziun pli gronda da Vail Resorts, la possessura dall'Andermatt Sedrun Sport SA. Quei ei in clar confess a sia fatschenta dalla vart grischuna.» Il menaschi d'ustria a Valtgeva vegn menaus da *Babette Schindler*. Igl ei la 13avla stagiun d'unviern che l'Austriaca che ha absolvu la scola professiunala da gastronomia a Vienna, passenta a Valtgeva. L'ustria a Valtgeva porscha in volumen da plazzas da 800 %. Cull'infrastructura nova vul l'Andermatt Sedrun Sport SA dubliar las frequenzas. Ils davos onns han quellas muntau denter 15 000 e 17 000 per stagiun.



Il baghetg niev cull'ustria a Valtgeva ord vesta dalla staziun dalla Viafier Matterhorn Gottard a Sedrun.

«Tenor la vischnaunca duess la lubientscha da baghegiar arrivar ils proxims meins.»

Silvio Schmid, menader da projects tiers l'ASS



Silvio Schmid e la menadra dall'ustria a Valtgeva, Babette Schindler.

Avertura cun benedicziun e musica

L'infrastructura nova a Valtgeva vegn inaugurada sonda, ils 23 da december 2023. Igl act festiv public entscheiva allas 10.30 cun plaids da *Silvio Schmid*, menader da projects dall'Andermatt Sedrun Sport SA; *Mike Goar*, CEO e president dil cussegl d'administraziun dall'Andermatt Sedrun Sport SA; digl architect *Maurus Frei* e dil president communal da Tujetsch, *Martin Cavegn*. Suenter la benedicziun dall'infrastructura entras avat *Vigeli Monn* vegn purschiu la pussevialdad da prender investa dalla nov'ustria e da guder in apero. Allas 13.30 vegn la festivitad, accumpignada musicalmein da *Pascal Gamboni*, terminada. Duront igl act festiv porscha la Scola dil sport da neiv Sedrun in program da rama pils affons. (fmr/hh)

GOLF SAGOGN-SCHLUEIN

Ina stagiun intensiva ei ida a fin

Per la fin dalla stagiun ha il Club da golf Buna Vista Sagogn tarmess dacuort ina informaziun als commembers ed acziunaris. En quella renda la nova meinagestion, *Mirjam Fassold*, attent a midadas il 2023 e novaziuns il 2024. Pil stabiliment da golf seigi gl'unviern 2022/23 tuttavia staus d'engrau. Aschia hagi la stagiun entschiet ils 7 d'avrel 2023, schi baul sco aunc mai. *Clau Riedi* ha saviu defender duront quella siu tetel sco «Season Matchplay».

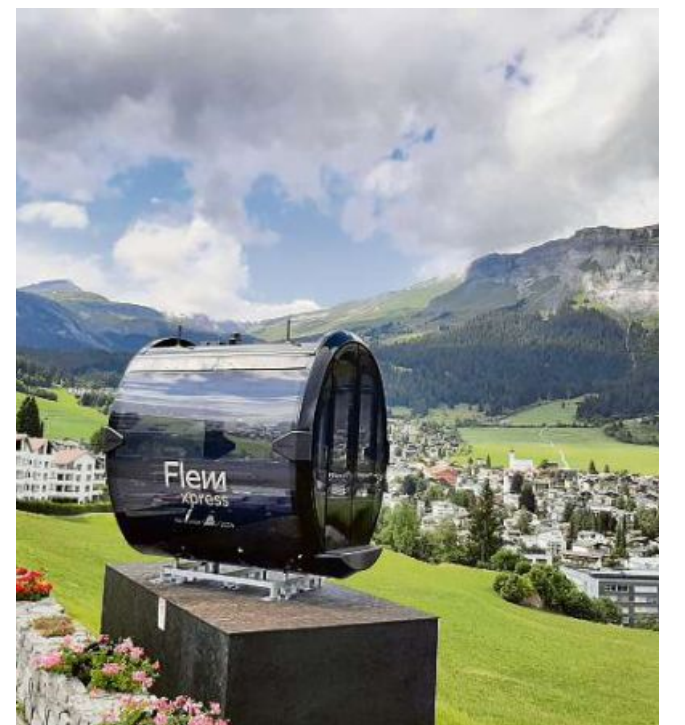
La fin d'uost e l'entschatta settember ha il club era organisau il campinadi grischun. Laura fetg bletscha ha influenzau quei impurtant turnier cantunal. El decuors dalla stagiun ha il club annunziu ina collaboraziun che ha negin connex cul sport da golf. *Muriel Jonglez*, biologa da Riein, ha surpriu da *Miriam Lutz*, il post d'incumbensadra cantunala pil schurmetg da miez miur e miez utschi. Gl'areal dalla piazza da golf, denter Rein e vitgs da Schluain e Sagogn, ei in spazi da viver e da catscha impurtant per miez miurs e miez utschals. E quei oravontut pil rinolof grond, ina specia fetg rara. En quei senn ei la nova experta cantunala sepresentada al marcau dil vitg ensem cun *Mirjam Fassold* ed il captain dil club, *Eddy ter Braak*.



Mirjam Fassold, cun Eddy ter Braak e Muriel Jonglez. FOTO AUGUSTIN BEELI

Vinavon informescha il club d'ina midada suenter 15 onns el secretariat. *Sabine Scholz* da Glion ha menau dapi 2008, pia dapi ch'il club exista, ina impurtanta part dall'administraziun. Sco persuna alla front ha ella prestau bia per rinforzar e stabilir il club viers anen sco viers anora. Ell'informaziun a commembers ed acziunaris informeschan il president dil club e dalla societad, *Christian Capaul*, ch'ins hagi elegiu *Sandra Maria Mazzetti* sco successura da *Sabine Scholz*. La Vallesana ei stada engaschada il davos sco managera dil Golf & Country Club Neuchâtel. (fmr/abc)

FLEM



Ina dallas cabinas dil FlemXpress.

FOTO AUGUSTIN BEELI

Gl'ascensur vegn inauguraus

Sonda proxima, ils 23 da december 2023, pren la grupp Arena Alva en funcziun a Flem las duas empremas secziuns dil FlemXpress, la pendiculara da Flem a Foppa e vinavon a Startgels. Quei implont ei construui cul sistem Ropetaxi, ina tecnologia ch'ei dat aunc negliu sigl entir mund. Ils visitaders dil territori da skis entran ella halla a Flem e san eleger lur destinaziun semegliant ad in ascensur. Enstagl dad ir ella verticala, circulescha la pendiculara denton ella horizontala sin sugas e petgas. Era auter ch'ina gondla ni pendiculara convenziunala, funcziuna il FlemXpress a moda automatica e sin clom cun smaccar sil nuv. Il zercladur 2022 han ins dau l'emprema badelada pil stabiliment che arva da niev il territori dall'Arena tectonica Sardona. L'emprema secziun da Flem a Foppa rempiazza la sutgera che ha surviu 75 onns per transportar skiunzs e scursaladers. La secunda secziun da Foppa a Startgels ei diltut nova. (fmr/abc)